

Stekelbaars

De meedogenloze '6' komt snel dichterbij en hoezeer ik me er tegen verzet, ook uw redacteur begint met het klimmen der jaren wat knorrig te worden. Knorrig over wat ooit was, maar nu toch echt verdwenen lijkt. Bijvoorbeeld over de jeugd die door het massale gebruik van social media grotendeels in een virtuele, tweedimensionale wereld leeft en – zoals recent onderzoek aantoonde – niet meer in staat is om een boek uit te lezen. Niet zozeer uit desinteresse, maar omdat het functioneren van de hersenen inmiddels zodanig zou zijn veranderd dat het niet meer lukt om geconcentreerd lange zinnen te consumeren. Nu ons brein dagelijks maar liefst zo'n 40 gigabite aan data consumeert, kun je je afvragen of er überhaupt nog ruimte voor activiteiten in de echte wereld overblijft. Zou de Israëlische filosoof Yuval Noah Harari dan toch gelijk hebben door te stellen dat de soort *Homo sapiens* langzaam maar zeker verandert in *Homo deus*, oftewel 'de goddelijke mens die niet meer verbonden is met de natuur maar leeft vanuit een datacentrisch wereldbeeld waarin de natuurlijke evolutie is verdrongen door algoritmen'?

Het staat helaas als een paal boven water dat een aanzienlijk deel van de samenleving zich steeds minder verbonden voelt met de natuurlijke omgeving en nauwelijks meer buiten komt. 'Natuur' betekent voor velen hooguit nog een idealistisch tegenbeeld van de verdorven mensenmaatschappij. Waar is de tijd gebleven dat onze kids met een op een oude bezemsteel vastgetimmerd conservenblikje stekelbaarsjes gingen vangen? Om dat mooie visje vervolgens urenlang te bewonderen in een glazen jampot gevuld met slootwater, kroos en waterkevertjes? Die tijd lijkt voorgoed voorbij; het trieste gevolg van onze verslaving aan beeldschermen. Waarom nog met volgelopen laarzen

'Natuur' betekent voor velen hooguit nog een idealistisch tegenbeeld van de verdorven mensenmaatschappij

langs een blubberige poldersloot sjouwen wanneer je, zittend op een luie stoel, met een virtuele mitrailleur oorlogje kunt spelen en zonder gêne tientallen tegenstanders bloederig mag neermaaien?

Goed, ik geef toe dat de inspiratie voor deze tekst ontstond tijdens het luisteren naar Vocalise van Rachmaninov in combinatie met een stevige Bourgogne, maar ik maak me serieus zorgen over hoe onze samenleving ten gevolge van de digitalisering steeds verder afdrijft van haar natuurlijke roots. Kunnen we deze ontwikkeling nog keren? Krijgen we de jeugd weer naar buiten? Aan de dreedoornige stekelbaars zal het niet liggen. Net als vele andere vissoorten, getuige

de nieuwe Visatlas, gaat het met de visstand de goede kant op. Aan de sportvisserij zal het ook niet liggen, want nog steeds maken kinderen met behulp van een hengel contact met de bijzondere wereld onder water. Zo zijn ze voor éven onderdeel van dat grote geheel en kunnen ze ontsnappen aan de digitale *ratrace*. Dat het stekelbaarsje heeft plaatsgemaakt voor baarzen, snoeken en snoekbaarzen moeten we maar accepteren.

Marco Kraal
Hoofdredacteur